

L.dz. 604/2026

Warszawa, dnia 16 czerwca 2026 r.

Szanowny Pan

R.

W odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 12 kwietnia 2026r. (uzupełniony mailem z dnia 3 maja 2026r.), dotyczący wyjaśnienia problemu z zakresu zasad etyki i wykonywania zawodu, tj. przepisów art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych oraz art. 15 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz § 3, § 4 ust. 1-5 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych odpowiedzi na pytanie:

- 1) Czy z punktu widzenia przepisów art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, art. 5 KERP oraz § 3 i 4 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, dopuszczalną sytuacją jest funkcjonowanie zespołu prawnego, w którym zatrudniono radców prawnych oraz osoby posiadające tytuł radcy prawnego, jednak nieświadczące pomocy prawnej ani nie współpracujące z radcami prawnymi, bez ograniczenia dla nich dostępu do dokumentów elektronicznych zawierających tajemnicę zawodową?

Mając na uwadze przedstawione we wniosku uzasadnienie pytania:

- 1) „Komórka organizacyjna świadcząca pomoc prawną jest nadzorowana bezpośrednio przez Dyrektora/radcę prawnego, który odpowiada za koordynację pomocy prawnej. W komórce zatrudniono osoby z uprawnieniami radcy prawnego, jednak nieświadczące pomocy prawnej oraz niewspółpracujące z pozostałymi radcami prawnymi. Dokumentacja związana z zapewnieniem pomocy prawnej jest prowadzona elektronicznie, nieograniczony dostęp do tej dokumentacji (zawierającej tajemnicę zawodową) posiadają również ww. osoby nieświadczące pomocy prawnej. To zagadnienie budzi poważne wątpliwości. Wspominane osoby powstrzymują się od zapoznawania z ww. dokumentacją. Czy w tej sytuacji wspomniany powyżej Dyrektor/radca prawny albo osoby zatrudnione w komórce organizacyjnej świadczącej pomoc prawną, które posiadają uprawnienia radcy prawnego (ale nie świadczą pomocy prawnej i nie współpracują z radcami prawnymi przy jej świadczeniu) naruszają przytoczone w części C wniosku przepisy?” (art. 3 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, art. 15 KERP oraz §3 i 4 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego).

- 2) „Jeżeli dokumenty związane ze świadczeniem pomocy prawnej (obejmujące tajemnicę zawodową) są przechowywane w formie elektronicznej w systemie teleinformatycznym klasy dziedzinowej i dostęp do nich poza osobami świadczącymi tą pomoc posiadają osoby niezwiązane ze świadczeniem pomocy prawnej, to powstaje wątpliwość czy ta sytuacja jest zgodna z ww. przytoczonym par. 4 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego. Zgodnie z par. 4 ust. 2 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego "Radca prawny powinien kontrolować dostęp osób współpracujących do takich dokumentów". Jednak w sytuacji gdy dostęp ten posiadają za wiedzą i zgodą radcy prawnego inne osoby, które nie współpracują z radcą prawnym, powstaje uzasadniona wątpliwość odnośnie do zapewnienia "odpowiedniej kontroli dostępu". Czy za odpowiednią kontrolę dostępu można uznać powyżej opisaną sytuację, w której nieograniczony dostęp do dokumentacji prawnej przyznano osobom niebędącym radcami prawnymi, które nie wykonują żadnych czynności związanych z sprawami im udostępnianymi.”
- 3) „Moje wątpliwości są wywołane sposobem sprawowania kontroli dostępu do dokumentacji zawierającej tajemnicę zawodową. Dokumentacja ta jest udostępniana pracownikom zespołu niejako automatycznie, poziom uprawnień dostępu wynika z roli przypisanej pracownikowi w organizacji, role te przypisał radca prawny, który sprawuje nadzór nad pracą osób zatrudnionych w nadzorowanej przez niego komórce, które nie świadczą pomocy prawnej oraz pracą radców prawnych, którzy ją świadczą. Ja natomiast nie świadczę pomocy prawnej w ogóle. Mimo to posiadam pełny dostęp do tajemnicy zawodowej, jednocześnie powstrzymuje się od zapoznawania z dokumentacją prawniczą. w mojej ocenie postępowanie takie może stanowić naruszenie zasady zachowania tajemnicy zawodowej i stać w sprzeczności zwłaszcza z par. 4 ust. 2 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, ponieważ nadawanie dostępu do systemu teleinformatycznego, w którym przetwarzane są dokumenty elektroniczne zawierające tajemnicę zawodową, osobom nieświadczącym pomocy prawnej i niewspółpracującym przy jej świadczeniu nie można uznać za sprawowanie kontroli dostępu w rozumieniu ww. przepisu przez radcę prawnego. To z kolei rodzi wniosek o braku sprawowania jakiejkolwiek kontroli dostępu.”
- 4) „Osoby zatrudnione w zespole świadczącym pomoc prawną posiadają tytuł radcy prawnego, ale nie są zatrudnieni w charakterze radców prawnych, nie świadczą pomocy prawnej, nie współpracują z radcami prawnymi świadczącymi pomoc prawną. Jednak te osoby posiadają pełny dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym są przetwarzane dokumenty związane z świadczeniem pomocy prawnej: możliwość przeglądania np. pism procesowych, w tym również zarządzania dokumentacją poprzez dalszą

dystrybucję wewnątrz i na zewnątrz organizacji (wysyłanie i udostępnianie). Moim zdaniem ta sytuacja budzi wątpliwości odnośnie do postępowania radcy prawnego, który nadzoruje pracę komórki świadczącej pomoc prawną. Osoba ta zarządza dostępami do systemu”.

Komisja wyraża opinię, że w przedstawionej sprawie w pierwszej kolejności należy postawić pytanie zasadnicze, o możliwy zakres odpowiedzi Komisji.

WYJAŚNIENIE KOMISJI

1. Zgodnie z § 4 pkt 1 uchwały Nr 6/XII/2024 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie powołania oraz zakresu działania komisji stałych Krajowej Rady Radców Prawnych XII kadencji, do zadań Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu należy udzielanie opinii, wyjaśnień i interpretacji w sprawach związanych z zasadami etyki i wykonywania zawodu radcy prawnego **na wniosek radców prawnych**, aplikantów radcowskich oraz organów samorządu radców prawnych.
2. Określenie podmiotów uprawnionych do skierowania wniosku do Komisji oraz przedmiotowego zakresu działania Komisji czyli udzielenie odpowiedzi w sprawach związanych z zasadami etyki i wykonywania zawodu radcy prawnego, określa ramy działania Komisji koncentrując je na udzielaniu ww. opinii, wyjaśnień i interpretacji, co odbywa się na wniosek uprawnionego radcy prawnego i dotyczy **jego sprawy** związanej z zasadami etyki i wykonywania zawodu radcy prawnego.
3. W związku z tym, że w Pana zapytaniu pojawia się zarówno sprawa dotycząca Pana, jako wnioskodawcy – radcy prawnego lecz nie świadczącego pomocy prawnej na rzecz podmiotu zatrudniającego, jak i poddanie w wątpliwość prawidłowości postępowania osoby, niebędącej wnioskodawcą, która „dysponuje” dokumentacją Klienta, sprawuje kontrolę dostępu do dokumentacji zawierającej tajemnicę zawodową oraz decyduje o dostępie do niej innych osób, Komisja w tym zakresie odmawia zajęcia stanowiska, wskazując dodatkowo, że do zadań Komisji nie należy ocena zachowań radców prawnych lub aplikantów radcowskich pod kątem zgodności z prawem lub z zasadami etyki. Kompetencje w tym zakresie należą do ustawowo wskazanych organów samorządu i realizują się w związku z odpowiedzialnością radców prawnych i aplikantów radcowskich, o której mowa w przepisie art. 64 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 499 z późn. zm.).

4. Ocena zagadnienia będącego przedmiotem wyjaśnień Komisji została dokonana z uwzględnieniem przepisów:
  - a) ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 499), zwanej dalej „ustawą o radcach prawnych” lub „u.r.p.”,
  - b) Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu stanowiącym załącznik do Uchwały nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), zwanego dalej „Kodeks Etyki Radcy Prawnego” lub „Kodeks” lub „KERP”,
  - c) Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (w brzmieniu stanowiącym załącznik do Uchwały nr 917/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego) zwanego dalej „Regulaminem wykonywania zawodu radcy prawnego” lub „RWZ”.
5. Komisja wskazuje, że niniejsza odpowiedź dotyczy zatem wyłącznie wyjaśnienia na gruncie § 3 i 4 ust. 1 - 2 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego oraz art. 15 i art. 23 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stawianych przez Pana i Pana dotyczących wątpliwości co do tego, czy jako nieświadczący pomocy prawnej u danego Klienta radca prawny, powinien Pan posiadać pełny dostęp do informacji dotyczących prowadzonych u tego Klienta spraw z zakresu pomocy prawnej stanowiących tajemnicę zawodową radcy prawnego.
6. Na wstępie, Komisja poddaje pod rozagę niezwłoczne wyjaśnienie przez Pana tych wątpliwości bezpośrednio z radcą prawnym, który w opisany przez Pana sposób udostępnia Panu informacje objęte tajemnicą zawodową radcy prawnego, rekomendując równocześnie, aby taki dostęp został Panu odebrany, skoro w ogóle nie świadczy Pan na rzecz tego Klienta czynności, których prowadzenie uzasadniałoby ich przetwarzanie przez Pana w jakikolwiek sposób.
7. W szczególności postawiony przez Pana problem w zakresie dotyczącym Pana, nie daje się ocenić z punktu widzenia regulacji art. 15 i 23 KERP, gdyż przepisy te wprost regulują kwestie tajemnicy zawodowej radcy prawnego co do wszystkich informacji dotyczących klienta i jego spraw, **ujawnionych radcy prawnemu przez klienta bądź uzyskanych w inny sposób w związku z wykonywaniem przez niego jakichkolwiek czynności zawodowych**, niezależnie od źródła tych informacji oraz formy i sposobu ich utrwalenia oraz wszelkich tworzonych przez radcę prawnego dokumentów oraz korespondencji radcy prawnego z klientem i osobami **uczestniczącymi w prowadzeniu sprawy** – powstałe dla celów związanych ze świadczeniem pomocy prawnej (w tym także dotyczy informacji ujawnionych radcy prawnemu przed podjęciem przez

niego czynności zawodowych, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że ujawnienie nastąpiło dla potrzeb świadczenia pomocy prawnej i uzasadnione było oczekiwaniem, że radca prawny będzie ją świadczył).

8. Wskazane powyżej zasady dotyczące tajemnicy zawodowej radcy prawnego są umiejscowione w Dziale III „Wykonywanie zawodu”, Rozdziału 1 „Tajemnica zawodowa” KERP, dotyczą zatem, obowiązków radcy prawnego związanych z wykonywaniem zawodu, w zakresie dotyczącym tajemnicy zawodowej, o której mowa w art. 3 ust. 3 u.r.p.; obowiązku jej zachowania i zabezpieczenia. Nie dotyczą zatem sytuacji, w których osoba mająca status zawodowy radcy prawnego, nie wykonuje zawodu radcy prawnego.
9. Zauważenia wymaga w tym miejscu jednak, że posiadanie przez Pana tytułu radcy prawnego, niezależnie od tego, że nie wykonuje Pan tego zawodu w podmiocie wskazanym we wniosku, jeszcze bardziej predestynuje Pana, aby niezwłocznie wyjaśnić z kolegą radcą prawnym przedmiotową kwestię. „Wskazując, że pierwszą powinnością radcy prawnego jest ograniczenie dostępu do informacji stanowiących tajemnicę zawodową tylko do określonej grupy osób, tj. tych, które same świadczą pomoc prawną lub współpracują z radcą prawnym przy jej świadczeniu.” (por. A. Machnikowska, P. Skuczyński [w:] *Kodeks etyki radcy prawnego. Komentarz*, red. W. Chróścik, Warszawa 2025, załącznik, art. 15 – LEX).
10. Etycznym źródłem tego obowiązku jest przepis art. 59 § 1 KERP, zgodnie z którym radca prawny obowiązany jest do lojalności i koleżeństwa wobec członków samorządu zawodowego radców prawnych oraz z przepisu art. 52 § 1 KERP, z którego wynika, że radca prawny może zwracać uwagę członkowi samorządu radcowskiemu postępującemu niezgodnie z zasadami etyki zawodowej.
11. Postawiony problem z perspektywy Pana dotyczącej nie leży także w regulacji § 3 i 4 ust. 1 - 2 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego, zgodnie z którymi radca prawny obowiązany jest zabezpieczyć informacje objęte tajemnicą zawodową w sposób adekwatny do charakteru, rodzaju i skali swojej działalności, otoczenia oraz rodzaju informacji stanowiących tajemnicę zawodową i ryzyka ich ujawnienia (czynniki ryzyka) oraz radca prawny powinien zapewnić adekwatne warunki przechowywania dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą zawodową. Dokumenty zawierające informacje objęte tajemnicą zawodową należy przechowywać w sposób chroniący je przed utratą, zniszczeniem, zniekształceniem, zmianą lub zaginięciem. Dokumenty przechowywane w formie elektronicznej powinny być objęte odpowiednią kontrolą dostępu oraz zabezpieczeniem systemu przed zakłóceniem działania, uzyskaniem nieuprawnionego dostępu lub utratą danych.

Radca prawny powinien kontrolować dostęp osób współpracujących do takich dokumentów.

12. Wskazane powyżej zasady dotyczące tajemnicy zawodowej radcy prawnego są umiejscowione w Dziale II „Szczegółowe zasady dotyczące tajemnicy zawodowej i konfliktu interesów”, Rozdziale 1 „Tajemnica zawodowa” Regulaminu wykonywania zawodu, dotyczą zatem, obowiązków radcy prawnego związanych z wykonywaniem zawodu. Dotyczą zatem sytuacji, w których osoba mająca status zawodowy radcy prawnego, wykonuje zawód radcy prawnego. Zgodnie z § 1 ust. 1 RWZ, Regulamin wykonywania zawodu radcy prawnego określa szczegółowe zasady wykonywania zawodu.
13. Niezależnie od powyższego w nawiązaniu do treści stanowiska własnego Wnioskodawcy, Komisja za zasadne uznaje powstrzymywanie się Wnioskodawcy od zapoznawania się z dokumentacją objętą tajemnicą zawodową radcy prawnego (art. 25 ust. 3 i art. 11 KERP).

Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych w składzie:

r.pr. dr Katarzyna Palka-Bartoszek (przewodnicząca)

r.pr. Jolanta Czepe (opracowanie)

r.pr. Andrzej Kadzik

r.pr. Agata Gutowska,

r.pr. Karolina Pukańska-Dura

r.pr. Rafał Rybnik

r.pr. Grzegorz Wyszogrodzki

r.pr. Jacek Zieleziński

Przewodnicząca

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

Krajowej Rady Radców Prawnych

r.pr. dr Katarzyna Palka - Bartoszek